

U S T A W A

z dnia ..... 2019 r.

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9c po ust. 6a dodaje się ust. 6b w brzmieniu:

„6b. W przypadku powierzenia pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego, operator ten, w obszarze swojego działania, jest odpowiedzialny za wydawanie warunków przyłączenia oraz za zawarcie i realizację umowy o przyłączenie do sieci.”;

2) w art. 9h:

a) po ust. 3a dodaje się ust. 3b-3r w brzmieniu:

„3b. W przypadku wyznaczenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci, właściciel sieci przesyłowej gazowej zawiera z operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego w terminie 90 dni przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy.

3c. Kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, zawierana jest na czas oznaczony, nie krótszy niż rok i nie dłuższy niż 3 lata lub okres wyznaczenia, o którym mowa w ust. 3b – jeżeli okres ten jest krótszy niż 3 lata.

3d. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informację o zawarciu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b,

lub o jej zmianie oraz przesyła Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki aktualną kopię tej umowy.

3e. W przypadku nieprzekazania informacji o zawarciu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, w terminie 90 dni przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczyna postępowanie w sprawie wydania decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3f. Stronami postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 3e, są wyłącznie właściciel sieci przesyłowej gazowej oraz operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego.

3g. Strony są obowiązane przedłożyć Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, na jego żądanie, w terminie 7 dni, będące w ich posiadaniu informacje i dokumenty niezbędne do rozpatrzenia sprawy.

3h. Decyzja, o której mowa w ust. 3e, wiąże nie wcześniej niż z dniem następującym po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3i. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 3e, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego, ustala, najpóźniej na 30 dni przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, w drodze postanowienia, warunki powierzenia pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. Postanowienie wiąże z dniem następującym po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3j. Decyzja wydana na podstawie ust. 3e, albo postanowienie wydane na podstawie ust. 3i, zastępują kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego w zakresie objętym odpowiednio tą decyzją lub tym postanowieniem.

3k. Decyzja wydana na podstawie ust. 3e, albo postanowienie wydane na podstawie ust. 3i, mogą zostać zmienione przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek każdej ze stron w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.

3l. W przypadku zawarcia przez strony kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, decyzja wydana na podstawie ust. 3e, albo postanowienie wydane na podstawie ust. 3i, wygasają z mocy prawa w części objętej tą umową z dniem jej wejścia w życie.

3m. W przypadku niezawarcia przez strony kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, w terminie 90 dni przed dniem wygaśnięcia decyzji wydanej na podstawie ust. 3e, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczyna postępowanie w sprawie wydania nowej decyzji, o której mowa w ust. 3e. Nowa decyzja wiąże nie wcześniej niż z dniem następującym po dniu wygaśnięcia dotychczasowej decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3n. Decyzja wydana na podstawie ust. 3e, albo postanowienie wydane na podstawie ust. 3i, wygasają z mocy prawa z końcem okresu wyznaczenia, o którym mowa w ust. 3b.

3o. W sprawach dotyczących roszczeń majątkowych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji wydanej na podstawie ust. 3e, albo postanowienia wydanego na podstawie ust. 3i, właściwe są sądy powszechne.

3p. W przypadku niewykonania decyzji wydanej na podstawie ust. 3e, albo postanowienia wydanego na podstawie ust. 3i, które zagraża bezpieczeństwu funkcjonowania systemu przesyłowego gazowego albo możliwości korzystania z tego systemu, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stosuje środki egzekucyjne w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3r. Do decyzji, o której mowa w ust. 3e, albo postanowienia, o którym mowa w ust. 3i, przepisy ust. 3c, 5a i 5b stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, powinna określać także:

1) zasady korzystania przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku właściciela sieci przesyłowej gazowej niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej

w zakresie przesyłania paliw gazowych oraz obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego na tej sieci przesyłowej;

- 2) wynagrodzenie należne właścicielowi sieci przesyłowej gazowej za korzystanie przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) wynagrodzenie należne operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego za wykonywanie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej;
- 4) zasady realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12.

5b. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 5a:

- 1) pkt 2 – określa się jako część przychodów z usług przesyłowych świadczonych przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego przy wykorzystaniu majątku właściciela sieci przesyłowej gazowej, która może być pomniejszana przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego o wartość kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem obowiązków operatora, które nie zostały objęte lub pokryte wynagrodzeniem określonym w ust. 5a pkt 3;
- 2) pkt 3 – określa się w sposób zapewniający pokrycie kosztów ponoszonych w związku z wykonywaniem obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.”;

3) w art. 23 w ust. 2:

a) po pkt 6c dodaje się pkt 6d w brzmieniu:

„6d) wydawanie decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3e;”.

Art. 2. 1. Do umowy powierzającej wykonywanie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, zawartej pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej, wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo a przedsiębiorstwem energetycznym posiadającym koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu wygaśnięcia tej umowy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

2. W przypadku wyznaczenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci, stosuje się przepisy art. 9h ust. 3b-3r, 5a i 5b ustawy zmienianej w art. 1.

3. W okresie, w którym właściciel sieci przesyłowej gazowej zachowuje prawo do realizacji umów o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych, zawartych przed dniem 3 września 2009 r., do czasu ich wygaśnięcia, bez możliwości ich przedłużenia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984), umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo decyzja wydana na podstawie ust. 3e ustawy zmienianej w art. 1 lub postanowienie wydane na podstawie ust. 3i ustawy zmienianej w art. 1 umożliwiają właścicielowi tej sieci wykonywanie tego prawa.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowane w projekcie ustawy zmiany mają na celu uzupełnienie i doprecyzowanie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: ustawa – Prawo energetyczne) dotyczących:

- 1) obowiązków operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego oraz operatora systemu połączonego gazowego;
- 2) kompetencji krajowego organu regulacyjnego – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE) w zakresie kształtowania relacji pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej, a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego.

Wprowadzenie przepisów w brzmieniu zaproponowanym w projekcie ustawy jest niezbędne w celu umożliwienia operatorom skutecznego wykonywania przez nich obowiązków, o których mowa w art. 9c ustawy – Prawo energetyczne, przy jednoczesnym poszanowaniu uprawnień właściciela sieci przesyłowej gazowej.

Odnosząc się do zaproponowanych zmian zauważyć należy, że przewidziana w obowiązujących przepisach ustawy – Prawo energetyczne decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczeniu operatorem sieci przesyłowej gazowej nie reguluje w sposób zupełny praw i obowiązków przedsiębiorstwa energetycznego oraz właściciela tej sieci związanych z pełnieniem przez to przedsiębiorstwo funkcji operatora sieci przesyłowej gazowej. W związku z tym konieczne jest zawarcie umowy pomiędzy właścicielem sieci, a przedsiębiorstwem energetycznym. Podkreślić należy, że w przypadku wyznaczenia przez Prezesa URE przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, oraz wygaśnięcia umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci w trakcie trwania okresu wyznaczenia, dochodzi od sytuacji niekompletności regulacji dotyczących praw i obowiązków przedsiębiorstwa energetycznego oraz właściciela sieci przesyłowej. W związku z powyższym konieczne jest zawarcie umowy regulującej kwestie określone w art. 9h ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne w obowiązującym brzmieniu oraz art. 9h ust. 5a ustawy – Prawo energetyczne w zaproponowanym brzmieniu. Projektowane przepisy stanowią uzupełnienie istniejących regulacji ustawy – Prawo energetyczne, które pozwala na skuteczne wykonywanie funkcji

operatora, z poszanowaniem przysługujących właścicielowi uprawnień wynikających z prawa własności.

Przepisy projektu ustawy określają, że każdorazowo – w przypadku wyznaczenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, oraz wygaśnięcia umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci w trakcie trwania okresu wyznaczenia – właściciel sieci przesyłowej gazowej zawiera z operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego. Umowa zawierana jest na czas oznaczony, nie krótszy niż rok i nie dłuższy niż 3 lata (lub okres wyznaczenia, o którym mowa w projektowanym ust. 3b – jeżeli okres ten jest krótszy niż 3 lata), i powinna zostać zawarta w terminie 90 dni przed wygaśnięciem dotychczasowej umowy.

W projekcie ustawy przewidziano, mający substytucyjny charakter, mechanizm pozwalający Prezesowi URE na wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, jeżeli nie otrzyma informacji o zawarciu kolejnej umowy. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z projektem ustawy, Prezes URE korzysta z, przewidzianej w art. 9h ust. 3e w projektowanym brzmieniu, kompetencji do wydania decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego jedynie wówczas, gdy strony dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego nie dojdą do porozumienia w zakresie treści kolejnej umowy w określonym w ustawie terminie. Celem zaproponowanego rozwiązania jest wyeliminowanie sytuacji braku postanowień wyczerpująco regulujących prawa i obowiązki przedsiębiorstwa energetycznego oraz właściciela sieci przesyłowej, a co za tym idzie niemożliwości sprawnego wykonywania, wynikających z ustawy – Prawo energetyczne, obowiązków wyżej wymienionych podmiotów. Przepisy ustawy – Prawo energetyczne w projektowanym brzmieniu pozwolą na uniknięcie sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonuje decyzja Prezesa URE o wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, a jednocześnie

brakuje podstawy (umowy) określającej prawa i obowiązki przedsiębiorstwa energetycznego oraz właściciela sieci przesyłowej związane z pełnieniem przez to przedsiębiorstwo funkcji operatora na tej sieci, przez co decyzja nie może być faktycznie wykonywana.

W projekcie ustawy wprowadzono również możliwość wydania przez Prezesa URE postanowienia, którym, do czasu ostatecznego zakończenia postępowania w sprawie wydania decyzji zastępującej umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, określone zostaną warunki powierzenia pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, co pozwala na zapewnienie ciągłości w wykonywaniu funkcji operatora.

Jednocześnie przepisy przewidują możliwość zmiany orzeczeń wydanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w przypadku określonym ustawą, a także wygaśnięcia orzeczeń wydanych na podstawie art. 9h ust. 3e i 3i ustawy – Prawo energetyczne w projektowanym brzmieniu z mocy prawa w części, w jakiej operator i właściciel zawarli następczo umowę określającą relację związane z powierzeniem wykonywania funkcji operatora.

W przepisach przejściowych przesądzone zostało, że do umów powierzających wykonywanie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, zawartych pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej, wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, a przedsiębiorstwem energetycznym posiadającym koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu wygaśnięcia tych umów, stosuje się przepisy ustawy – Prawo energetyczne w brzmieniu dotychczasowym.

Ponadto w przepisach przejściowych projektu ustawy przesądzono, że w przypadku wyznaczenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, przed dniem wejścia w życie ustawy, przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci, stosuje się przepisy art. 9h ust. 3b-3r, 5a i 5b ustawy w proponowanym brzmieniu.

Biorąc pod uwagę treść art. art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984),

w projekcie ustawy wskazano również, że w okresie, w którym właściciel sieci przesyłowej gazowej zachowuje prawo do realizacji umów o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych, zawartych przed dniem 3 września 2009 r., do czasu ich wygaśnięcia, umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo decyzja lub postanowienie Prezesa URE zastępujące tę umowę umożliwiają właścicielowi tej sieci wykonywanie tego prawa.

Z uwagi na charakter przedmiotowej regulacji oraz konieczność pilnego uzupełnienia przepisów Prawa energetycznego, proponuje się aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Przemawia za tym potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego gazowego oraz możliwości korzystania z tego systemu.

Projekt ustawy:

- 1) nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) nie przewiduje wydania aktów wykonawczych;
- 3) jest zgodny z prawem Unii Europejskiej;
- 4) nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców;
- 5) nie został poddany konsultacjom.